

СХВАЛЕНО
Вченою радою ОДУВС
(протокол № ____ від _____.____.2020)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом ОДУВС
від _____.____.2020 № _____

ПОЛОЖЕННЯ
про післядипломну освіту поліцейських з використанням технологій
дистанційного навчання в
Одеському державному університеті внутрішніх справ

1. Загальні положення

Це Положення розроблено відповідно нормативних актів: Законів України «Про вищу освіту», «Про Національну поліцію», наказу МОН України від 25.04.2013 № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30.04.2013 за № 703/23235, наказу МОН України від 30.10.2013 № 1518 «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31.10.2013 за № 1857/24389. Загальний порядок організації підвищення кваліфікації поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється відповідно до наказу МВС України від 24 грудня 2015 року № 1625 «Про затвердження Положення про організацію післядипломної освіти працівників Національної поліції», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16.01.2016 за № 76/28206.

1.1 Положення визначає порядок післядипломної освіти працівників Національної поліції (далі – поліція) в Одеському державному університеті внутрішніх справ (далі – університет).

Під післядипломною освітою поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання розуміється індивідуалізований процес задоволення потреб поліцейських в особистому професійному зростанні, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.2 Метою післядипломної освіти поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними спеціалізаціями та програмами підвищення кваліфікації поліцейських, без відриву від виконання службових обов'язків за місцем служби.

1.3 Зміст післядипломної освіти поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання визначається відповідними планами і програмами з урахуванням сучасних вимог до засобів, форм і методів професійної діяльності.

1.4 Після успішного завершення навчання працівники поліції отримують відповідний документ про освіту.

1.5 Післядипломна освіта поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється за державним замовленням у межах виділених бюджетних коштів на фінансування цього виду освітньої діяльності.

Державне замовлення на післядипломну освіту поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання працівників поліції формується відповідно до вимог законодавства.

2. Завдання післядипломної освіти працівників поліції

2.1. Основними завданнями післядипломної освіти поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання є:

- оновлення та доповнення необхідних знань і підвищення спеціальних навичок для успішного виконання обов'язків із забезпечення публічної безпеки й порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства й держави, протидії злочинності та інших службових завдань;
- формування професійної самосвідомості поліцейських, почуття відповідальності за свої дії, розуміння необхідності постійного вдосконалення своєї професійної майстерності з урахуванням специфіки діяльності в конкретних підрозділах поліції;
- формування високої психологічної стійкості поліцейських, розвиток у них пам'яті, мислення та інших професійно-психологічних якостей і навичок.

3. Основні терміни та поняття, що використовуються в освітньому процесі з використанням технологій дистанційного навчання

3.1. Базові терміни дистанційного навчання:

- асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;
- веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, - систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;
- веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;
- вебінар – інтерактивна форма проведення навчального заняття (лекція, практичне заняття, консультація), організований за допомогою інтернет-технологій. Вебінар зазвичай проходить у формі віртуального спілкування між викладачем – ведучим (спікером), який робить доповідь, наочно підкріплену презентацією, та слухачами-учасниками цього on-line заходу, які мають можливість активно взаємодіяти з ведучим і між собою, а саме: прослухавши доповідь, обговорювати викладений матеріал та коло проблемних питань, означених у ній, виконувати завдання й відповідати на

запитання ведучого, висловлювати думки, ставити свої запитання й отримувати на них відповіді тощо;

- інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

- психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

- синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

- система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

- система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

- суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (слухачі курсів підвищення кваліфікації), та особи, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою навчання (науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

- технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах;

- форум – це клас веб-технологій для організації спілкування відвідувачів веб-ресурсу, на якому розміщений курс дистанційного навчання, суть роботи якого полягає в створенні користувачами (авторами курсу) проблемних питань (або завдань) з їх подальшим обговоренням, шляхом постинга (розміщення) повідомлень всередині цих тем.

4. Створення веб-ресурсів програми післядипломної освіти поліцейських (дистанційного курсу)

4.1 З метою належного навчального та методичного супроводження післядипломної освіти поліцейських ОДУВС у відповідності до типового навчально-тематичного плану (професійної програми) за окремою спеціалізацією (цільовою аудиторією) створює дистанційний курс (навчальні веб-ресурси).

4.2 Для розміщення зазначених матеріалів та забезпечення безперервного доступу до них слухачів курсів післядипломної освіти рекомендується використовувати систему управління дистанційним навчанням з відкритим кодом, наприклад, «Moodle», або будь-яку іншу, що дозволяє

розміщувати інтерактивні навчально-методичні матеріали в мережі Інтернет та забезпечувати контроль за успішністю проходження навчального курсу.

4.3 Кожна тема відповідного дистанційного курсу має містити наступні обов'язкові елементи:

- лекції (теоретичний матеріал);
- додаткові навчальні матеріали (відео, фото, документи професійного спрямування);
- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- тестові завдання для самоконтролю;
- посилання на онлайн лекції та практичні заняття (вебінари).

4.4 До структури окремої теми можуть бути включені й інші навчальні матеріали, що відповідають її змісту та спрямовані на удосконалення знань, вмінь та навичок слухачів:

- мультимедійні навчальні матеріали;
- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх виконання та проходження;
- форуми;
- інші ресурси навчального призначення.

4.5 Організаційно-методичний блок дистанційного курсу має містити наступні матеріали:

- характеристику курсу (стисла інформація про курс). Характеристика курсу є загальною лаконічною інформацією про дистанційний курс та його авторів, кафедру, спеціальність та рівень доступу до курсу;
- навчальну програму (тематичний план), яка затверджена у встановленому порядку;
- розклад навчальних занять, консультацій, контрольних заходів;
- методичні рекомендації щодо роботи з курсом. Методичні рекомендації повинні містити: відомості про авторів та тьюторів курсу, контактну інформацію, інструкцію «Як працювати з курсом», інформацію, яку буде знати слухач після вивчення курсу, навички та вміння, які слухач має демонструвати після вивчення курсу;
- шкалу оцінювання (критерії оцінювання);
- глосарій курсу. Глосарій повинен містити роз'яснення термінів та понять, які згадуються у тексті навчального матеріалу. При цьому можна також подавати іншомовні варіанти термінів;
- список рекомендованих джерел (із можливими гіперпосиланнями).

5. Організація освітнього процесу за програмою післядипломної освіти (дистанційного курсу) поліцейських

5.1 Перед початком занять проводяться наступні підготовчі заходи:

- налагодження зв'язку із територіальними підрозділами Національної поліції, отримання списків осіб, що будуть проходити навчання, веб-адреси їх електронних поштових скриньок (відповідальні – відділ післядипломної освіти,

відділення комп'юторного та програмного забезпечення, кафедри університету);

- формування навчальних груп, розробка та затвердження розкладу навчальних занять (відповідальні – відділ післядипломної освіти);

- реєстрацію слухачів у системі управління дистанційним навчанням, надання кожному слухачеві його особистого логіну та паролю (відповідальні – відділ післядипломної освіти, відділення комп'юторного та програмного забезпечення);

- закріплення за конкретним викладачем (-ами) кафедри обов'язку розробки частини (теми) дистанційного курсу та проведення освітньої діяльності з використанням технологій дистанційного навчання (відповідальні – кафедри, відділ післядипломної освіти, відділення комп'юторного та програмного забезпечення);

- розробку дистанційного курсу (навчальних веб-ресурсів) відповідно до програми післядипломної освіти відповідної категорії поліцейських та його розміщення у системі управління дистанційним навчанням (відповідальні – кафедри, відділ післядипломної освіти, відділення комп'юторного та програмного забезпечення);

- налагодження та тестування системи проведення вебінарів (відповідальні – відділення комп'юторного та програмного забезпечення, кафедри).

5.2. Під час організації освітнього процесу післядипломної освіти здійснюються наступні заходи:

- безпосередня організація роботи слухачів з матеріалами курсу відповідно до навчальної програми та розкладу занять (відповідальні – кафедри, відділення комп'юторного та програмного забезпечення);

- надання індивідуальних консультацій та методичної допомоги слухачам (відповідальні – кафедри університету);

- забезпечення технічної підтримки слухачів (відповідальні - відділення комп'юторного та програмного забезпечення);

- забезпечення організаційної підтримки слухачів (відповідальні – відділ післядипломної освіти).

5.3. Після завершення навчання слухачів за відповідною програмою здійснюються наступні заходи:

- оформлення та видача документів державного зразка про проходження післядипломної освіти та довідок встановленої форми (відповідальні – відділ післядипломної освіти);

- заповнення та оформлення відомостей підсумкового контролю (відповідальні – кафедри, відділ післядипломної освіти, відділення комп'юторного та програмного забезпечення).

6. Особливості освітнього процесу за дистанційною формою навчання

6.1. Освітній процес здійснюється в таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; контрольні заходи.

6.2. Навчальні заняття проводяться зі слухачами дистанційно в синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану (програми підвищення кваліфікації).

Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, практичні заняття, веб-консультації.

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

6.3. Лекція – вид навчального заняття, під час якого слухачі отримують аудіовізуальну інформацію через засоби телекомунікаційного зв'язку як у синхронному так і асинхронному режимі. Лекційний матеріал може також бути представлений у цифровому текстовому форматі.

6.4. Практичне заняття – це основний вид навчального заняття, під час якого слухач детально розглядає окремі теоретичні положення навчальної дисципліни (теми) та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі.

Практичні заняття також можуть здійснюватися у вигляді «форуму», який передбачає участь слухачів у віртуальній дискусії за темою заняття. Дискусія проводиться у зв'язку з необхідністю вирішення поточної проблеми, що виникла у слухачів у ході навчання, шляхом її обговорення з викладачем та між собою.

6.5. Самостійна робота передбачає самостійне опрацювання матеріалів курсу, додаткової літератури. Самостійна робота може передбачати самостійне виконання творчого завдання (наприклад, викладення провідного (власного) досвіду розв'язання проблемної ситуації у правозастосуванні, що мала місце в практичній діяльності слухача).

6.6. Завданнями консультації є надання слухачам практичної допомоги під час опанування теоретичним матеріалом, додаткове інформування слухачів з питань організації навчального процесу. Консультації організовуються як за допомогою електронної пошти, чатів, форумів, вебінарів, так і в очному режимі.

6.7. Лекції, практичні заняття, консультації повинні проводитися, переважно, із застосуванням можливостей Internet-систем проведення вебінарів (ці можливості надаються системами «E-tutorium», «Myownconference» та іншими системами, які можуть бути інтегровані до систему управління дистанційним навчанням, наприклад «Moodle»).

6.8. Проведення занять за напрямом післядипломної освіти поліцейських, поточного та семестрового контролів з навчальних дисциплін, що містять інформацію з грифом обмеженого доступу, з використанням дистанційних технологій навчання, електронних ресурсів Moodle 3.6., Zoom, Skype, месенджерів та електронної пошти забороняється.

6.9. Якість навчання з використанням технологій дистанційного навчання не повинна бути нижчою від якості за денною формою навчання.

7. Загальний алгоритм організації післядипломної освіти поліцейських України з використанням технологій дистанційного навчання

7.1. В залежності від технічних та організаційних можливостей може бути обрано «online» або змішаний варіант організації післядипломної освіти поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання.

7.2. «Online» варіант організації післядипломної освіти поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання передбачає здійснення наступних заходів:

- реєстрація слухачів у системі здійснюється дистанційно;
- слухачі самостійно здійснюють вхід до дистанційного курсу, ознайомлюються із розкладом та порядком роботи ;
- лекційні, семінарські, практичні заняття проводяться дистанційно у формі вебінарів за кожною темою;
- консультації проводяться дистанційно;
- контрольні заходи складаються дистанційно;

7.3 «Змішаний» варіант організації післядипломної освіти поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання здійснення наступних заходів:

- слухачі прибувають на настановне заняття до університету;
- реєстрація слухачів у системі управління дистанційним навчанням здійснюється очно в університеті;
- слухачі під час настановних занять знайомляться із дистанційним курсом та отримують необхідні консультації;
- навчальні заняття проводяться дистанційно;
- консультації проводяться дистанційно;
- контрольні заходи складаються в університеті.

7.4. Під час викладення теоретичного матеріалу та проведення практичних занять викладачам рекомендується більше уваги приділяти вирішенню практичних завдань та професійних ситуацій, що витікають із змісту конкретної теми.

7.5. Післядипломна освіта поліцейських у програмах яких присутні теми щодо відпрацювання практичних навичок (тактична підготовка, дії під час забезпечення публічного порядку та ін.) слід проводити за моделлю «змішаного навчання». Теоретичну частину – у дистанційному режимі, практичну – на базі університету, або за місцем проходження служби.

8. Проведення контрольних заходів. Методика оцінювання досягнень слухачів

8.1. Контрольні заходи включають самоконтроль, поточний та/або проміжний (тематичний, модульний) та підсумковий контролі знань, умінь та навичок, набутих слухачем у процесі навчання.

Контрольні заходи забезпечуються спеціальною системою навчальних завдань у формі тестів, фабул, проектів, проблемних питань та ін. Навчальні

завдання мають забезпечувати досягнення слухачем цілей відповідного дистанційного курсу.

8.2. Самоконтроль є первинною формою контролю знань слухачів. Здійснення самоконтролю забезпечується спеціальними завданнями для самостійної роботи, які визначені структурою дистанційного курсу.

8.3. Форми поточного контролю: а) у вигляді тестування з навчальних дисциплін (тем), що викладаються; б) оцінювання роботи слухача на «форумі»; в) оцінка за виконання творчого завдання.

8.4. Тестування з навчальних дисциплін здійснюється в асинхронному режимі з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій із забезпеченням аутентифікації слухача.

8.5. Поточний контроль має бути складеним до підсумкового контролю.

8.6. У дистанційному курсі може бути передбачено проміжний контроль, який варто проводити після вивчення нормативної частини навчальної програми.

Проміжний контроль може здійснюватися у форматі тестування, оцінювання виконання практичних завдань та участі у дискусіях, ділових іграх тощо.

8.7. Не слід встановлювати «жорсткі строки» складання поточного та/або проміжного контролю. Для складання поточного та/або проміжного контролю слід надавати слухачам кілька спроб (рекомендовано 3-4 спроби).

8.8. Обмеження в часі на виконання завдань залежить від їх типу (тест, ситуаційна задача, складання процесуальних документів, проблемний форум та ін.)

8.9. Підсумковий контроль має включати завдання з нормативної та варіативної частини навчальної програми.

8.10. Підсумковий контроль може здійснювати як на базі університету, так і дистанційно, за наявності відповідних технічних можливостей з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема модулів «тестування», «завдання», що є складовою частиною системи управління дистанційного навчання.

8.11. У разі неможливості складання слухачем контрольних заходів з об'єктивних причин (хвороба, службове відрядження, відмова технічного обладнання тощо), йому надається можливість їх проходження у визначений університетом термін.

8.12. Підсумковий контроль може передбачати різні форми контролю знань: 1) складання тесту; 2) вирішення комплексного практичного завдання. Форми контролю знань можуть поєднуватися.

8.13.3 метою мінімізації проблеми ідентифікації слухача рекомендується створення підсумкового тесту шляхом наповнення бази тестових завдань з мінімального розрахунку 1/3 та генерації випадкових питань з кожної теми навчальної програми (якщо на підсумковий контроль винесено 50 питань, то база тестових завдань має складатися, щонайменше, із 150 питань), обмеження часу на складання тесту, а також надання для підсумкового контролю декількох варіантів практичних завдань.

8.14. Результати підсумкового контролю зберігаються в електронному вигляді та дублюються на паперових носіях.

8.15. Для успішного складання контрольних заходів загальна сума балів за поточний та/або проміжний та підсумковий контролю має бути не нижче 60.

**Механізм приведення оцінок у національній шкалі до оцінок у балах
(шкала – 100 балів)**

Сума балів за 100-бальною шкалою	Національна шкала
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

9. Кадрове забезпечення післядипломної освіти поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання

9.1. Реалізацію післядипломної освіти поліцейських з використанням технологій дистанційного навчання забезпечують такі категорії фахівців:

– науково-педагогічні працівники, які виконують функції викладачів, консультантів, авторів дидактичного та методичного наповнення дистанційних курсів (веб-ресурсів навчальної дисципліни);

– методисти (тьютори), які беруть участь у організації освітнього процесу, взаємодії між викладачами та слухачами в синхронному та асинхронному режимах, надають методичну допомогу слухачам курсів підвищення кваліфікації;

– адміністративно-керівний склад, який виконує функції керівників підрозділів та (або) керівників окремих напрямів і видів забезпечення процесу підвищення кваліфікації поліцейських;

– інженерно-технічний склад – фахівці з інформаційно-комунікаційних технологій, які виконують функції програмістів, веб-дизайнерів, системних адміністраторів.

9.2. Навчальна та методична робота, що виконується науково-педагогічним складом університету в рамках проведення навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання включається до їх загального навчального та методичного навантаження та обліковується за розрахунками.

**Начальник відділу післядипломної освіти
підполковник поліції**

_____ 2020

Вікторія ТОМІНА

ПОГОДЖЕНО

Проректор університету

_____ 2020

Павло БЕРНАЗ